

INSTITV=||TIONVM IVRIS CA-||NONICI LIBRI|| QVATVOR.||

Cucchi, Marco Antonio

Coloniae, 1564

VD16 ZV 4150

Officio ordinarij. xij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62908](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62908)

58° INSTIT. IVR. CANO.

Pontificis autem maximi indultum quo huiusmodi translationi annuit, a gustè est interpretandum, quare, si maiorem priore dignitatem transitu concesserit, non auxiliabitur ad par dignitatem migrare cupienti. g

g c. fin.

De officio ordinarij.

Tit. XII.

VIdeamus nunc, quæ sint Prætorum partes, & quæ potest & ordinariorum imprimis, id est, eorum, (vt Hostiensis docuit) qui suo li re, vel Principis beneficio iurisdictio nem vniuersaliter exercere possunt cuiusmodi sunt legati Apostolici, Patriarchæ, Primate, Metropolitæ, Episcopi, item quiuis collegiatæ ecclesiæ præfectus, quamuis Episcopo inferiori eique subditus, nam & is iurisdictio nem in plebem suam habet, eiusq; ex communicationem in subditos con a c. cum ab tortam etiam eius Episcopus seruant ecclesiariū. tenetur, nec potest eam auferre, nisi in. i. gl. rbi excommunicatus satisfecerit, & ipse Ab. & Ab. Prælatus admonitus de relaxatione ab c. ii. eo. tit. Episcopo sit. a Gubernacula verò Episcopalia non nisi maioribus populis præsi

LIBER PRIMVS.

50

præsidere oportet, (ne dignitas viles-
b c.i.de pri-
cat,) & frequentioribus ciuitatibus. b uileg. &c.

Horum igitur ordinariorū qui Epi-
scopali gradu sunt illustrati, officiū, & iii. q. ii.
potestas erit, in suis diœcesibus adulter-
ria, & scelera inquirere, vlcisci & iudi-
care, & cum opus fuerit, manum quoq;
secularem sibi auxiliarem adciscent. c c cap. i.

Item hæc sunt iura Episcoporū pre-
cipua, in Ecclesijs, & Sacellis suæ diœ-
cesis: canonicam obedientiam habere,
ac institutionem & destitutionem cum
Capituli tamen sui consilio. d corre-
ctionem, & reformationem, & censu-
ram ecclesiasticam, & iurisdictionem
causarum omnium ad forum ecclesia-
sticum de iure spectantium, sacramen-
torum omnium, quæ ab Episcopo sunt
accipienda, collationem, synodum, & e c. cōquea
synodatici, seu Cathedratici nomine rente.
certam portionē quartam decimatio-
num, & mortuiorum, visitandi etiam f c. luminoe
ius, & visitationis nomine procuratio-
nē moderatam, & charitatis subsidiū, Abb c. dilec-
tumtaq; alia. f quorū omniū alia diœ-
cesanæ legis dicuntur, vt illa à quibus
monasteria de iure exempta esse cōstat, g Ab. d. c.
quæ Panhormitanus Abbas recensuit, dilectus.
g illa autem, quibus etiam monasteria

C 6

adstri-

60 INSTIT. IVR. CANO.

adstricta sunt, ad Iurisdictionis legem
h c. i. x. q. i. dicuntur pertinere. h Et sciendum est
quod quamvis haec vtraque iura tan-
diccesanæ legis, quam iurisdictioni
ad Episcopum spectent, inter se tamen
præter supradicta etiam ita differunt
ut sententia in altero iure lata alter
præiudicium non ferat. i

i d. c. dilec-
tus. rbi
Abba.

k c. cum
Episcopus
in vi.

l c. pasto-
ralis. in l.
vbi glo.

m e. duos si-
tia. aut consuetudinis, vel priuilegi
um.

Cum Episcopus in tota sua diœcese
Iurisdictionem ordinariam habeat, d
biu nō est, quin in quolibet loco Diœ-
cesis non exempto, possit perse aut pa-
alium pro tribunali sedere, causas for-
Ecclesiastici audire, personas ecclesi-
sticas, si earum merita exposcant, cap-
iubere, & in carcerem detrudere, cetero
raque ad eius officium spectantia ex-
ercere. k

Archiepiscopus verò, & si in omni
provinciæ suæ suffraganeos iuris ha-
beat dictionem, in suorum tamen suf-
fraganeorum subditos potestatem non
habet quibusdam exceptis articulis. l
Sic & Patriarcha non potest de cau-
sorum cognoscere, qui Archiepiscopi
sui vel Episcopi sub ditione sint, nisi
appellatione ad eum legitimè interpo-
sita, aut consuetudinis, vel priuilegi
alicuius iure. m

JO. LIBER PRIMVS. or

Si contingat varias linguis & ritibus
nationes, eiusdem tamen Christianæ
doctrinæ cultores, eandem ciuitatem,
vel diœcesim incolere, Pontifices eo-
rum locorum viros idoneos conquire-
re debent, qui pro linguarū, & rituum
varietate eis diuina officia celebrent,
& sacramenta ecclesiastica propinent
instruentes eos verbo pariter, & exem-
pli: & præterea, si res videbitur postu-
lare, vicarium sibi adsociabunt Ponti-
ficijs apicibus decoratum, qui earum
gentium linguas, & ritus probè calleat,
quo tamen facto non idcirco ea diœ-
cessis biceps, sed vnius capit is erit dicen
da, neque enim potest eadem ecclesia
duos Episcopos habere, nisi forte cum
Episcopus aliquis substitutus est in lo-
cum alterius propter hæresis crimen
remoti: nam, si Episcopus hic, qui fue-
rat remotus, hæresim detestetur, &
Episcopatu: suo restituatur, diuidetur
inter utrosque Episcopatus, aliaue ma-
rochii. vbi gna ex causa. o

Abb.

Episcopi, qui se Pontificijs quibus-
dam muneribus obeundis non esse ido-
neos sentiunt: puta, verbo Dei ad po-
pulum ferendo, Ecclesijs inuisendis,
reatibusque subditorum audiendis, &

C 7 pœnis

62 INSTIT. IVR. CANO.

pœnis cōdignis ob crimina inurendis
idoneos viros sibi adsciscere debent
qui has partes eorum vice strenuè obi-
re possint: qui homines coadiutores
vel cooperatores appellātur: cuiusmo-
di virorum copia, ut ne vñquam deessi-
possit, pro vñsibus Ecclesiæ, multi his ar-
tibus, & disciplinis optimis præditii
Ecclesijs instituendi sunt. P

p c. inter
cætera.

q c. cum
olim. de ma-
io. & obed.
c. i. de insti.
r c. ii. ne se.
de vacan.

s c. ii. de ins-
tit. in vi.

Abb. d. c. cū
olim. c. i. ne

sede vacan.

t c. fin. de
sede vacan.

u extraua-
gan. iniun-
cta. de ele-
m. in com

esse in officio quod prætedit, accipien-
dum, qui apost. codicillos nō ostendat,
nisi & qui eos receperint, & ipsi recepti
pœnas canonicas experiri velint. u

tit. in vi.

tit. in vi.